

установою (ст. 2 Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» [2]. Слід зазначити, що таке визначення арбітражу співпадає з визначенням наданим у Типовому Законі ЮНСІТРАЛІ щодо міжнародного торговельного арбітражу від 21.06.1985 [4].

2. Посередництво або медіація (mediation) - структурований процес, незалежно від його назви або посилення на нього, за допомогою якого дві або більше сторін спору намагаються самостійно, на добровільній основі, досягти згоди для вирішення спору за підтримки медіатора (ст. 3 Директиви 2008/52/ЄС Європейського парламенту та Ради Про деякі аспекти медіації у цивільних та господарських правовідносинах) [1]

3. Переговори - спосіб вирішення наявного правового спору сторонами самостійно без участі будь-яких третіх осіб.

Переваги та недоліки АВС:

1) Засоби альтернативного врегулювання спорів надають можливість використання різних методів, які найкраще враховуватимуть інтереси сторін та їх вимоги в залежності і з урахуванням сутності спору;

2) Засоби АВС базуються на договірній основі, що зумовлює добровільність їх застосування та мирний шлях врегулювання; можливість сторін самостійно та повноцінно контролювати процес; можливість застосування комбінації наведених засобів або їх послідовне використання;

3) Аналіз застосування АВС на практиці вказує на недоліки: високий ступінь залежності ефективності від співпраці сторін спору; відсутність легальної і явної підтримки з боку законодавця; складність застосування процедури при наявності багатьох сторін спору; велика ризиковість при виборі посередника.

Список використаних джерел:

1) ДИРЕКТИВА 2008/52/ЄС ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ від 21 травня 2008 р. Про деякі аспекти медіації у цивільних та господарських правовідносинах // Офіційний вісник Європейського Союзу 2008. - L136/3.

2) Закон України Про міжнародний комерційний арбітраж : Закон України від 24.02.1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 25. - стаття 198.

3) Притика Ю. Д. Теоретичні проблеми захисту прав учасників цивільних правовідносин в третейському суді : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. юрид. наук : спец. 12.00.03 « цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право» / Притика Ю.Д. - Київ. - 2006.

4) Типовий закон ЮНСІТРАЛІ щодо міжнародного торговельного арбітражу ООН; Типовий закон, Міжнародний документ від 21.06.1985. [Електронний ресурс]: режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/card/995_879

Відмінність букмекерської діяльності від азартних ігор

Логвиненко В.В., здобувач кафедри цивільно-правових дисциплін ННІПІ НАВС

Науковий керівник: доктор юридичних наук, доцент *Матвеев П.С.*

Актуальність дослідження полягає у тому, що за часів незалежності України інтенсивно почала розвиватися своєрідна форма підприємницької діяльності – гральний бізнес у його різноманітних легальних і нелегальних проявах.

Слід зазначити, що на законодавчому рівні неодноразово робилась спроба взяти сферу грального бізнесу під особливий державний контроль і нагляд шляхом прийняття цілої низки нормативно-правових актів, водночас залишаючи без змін норми, що встановлюють відповідальність за ведення грального бізнесу.

Дослідження проблеми розмежування понять букмекерської діяльності та азартних ігор склали наукові праці таких учених, серед яких доцільно виділити наступних: М.М. Агаркова, В.І. Борисову, Т.В. Боднар, Д.О. Гетманцева, В.М. Дорогих, Н.І. Майданик, Н.О. Петричко, В.М. Берекета, М.І. Брагінського, В.Д. Леготкіна, О.В. Матіна, М.Ю. Неруша, Н.І. Сазанову.

Неодноразово спеціальними комісіями різних держав розглядалось питання стосовно відмежування букмекерської діяльності від азартної гри. Зокрема парламентська комісія Ротшильда (Великобританія) зазначила, що діяльність з проведення букмекерськими конторами парі не є небезпечною.

Парі – це інтелектуальне змагання щодо прогнозу результатів незалежних подій, на які організатор парі не може впливати. Крім того, букмекерство та азартні ігри (рулетка, автомати) є різними за суттю предмета правового регулювання, який має встановлюватися різними законодавчими та нормативно-правовими актами.

Букмекерство сприймають як організацію азартних ігор, однак, аналіз міжнародного досвіду дає підстави стверджувати, що букмекерська діяльність є складовою частиною спортивної культури, вона істотно відрізняється від інших видів грального бізнесу.

Для прикладу, за сучасним Законом Російської Федерації «Про регулювання грального бізнесу» каси букмекерських контор не відносяться до гральних зон, на відміну від казино і гральних автоматів. В багатьох країнах Європейського Союзу, діяльність букмекерських контор і тоталізаторів дозволена без обмеження їх місцезнаходження, на відміну від казино і гральних автоматів. Так, у Польщі букмекерська діяльність дозволена на підставі Закону «Про азартні ігри», при цьому, букмекерська контора може здійснювати свою діяльність, якщо вона зареєстрована в формі акціонерного товариства відкритого або закритого типів, або товариства з обмеженою відповідальністю, яке зареєстровано на території Польщі[3].

Цікавою є позиція В.М. Берекета, який стверджує, що класифікація ігор на азартні та інші не потрібна, тому що це сприяє плутанині, а пряmolінійне визнання одних ігор призводить до появи інших: замість карт – доміно й шахи, замість шах – комп'ютерні ігри й автомати. Саме тому, вважає учений, у юриспруденції найбільш важливим є питання законності діяльності юридичних і фізичних осіб, пов'язаних з азартними іграми [2, с. 16–17].

Дослідження цивільно-правових норм, якими регламентовані відносини у сфері букмекерської діяльності та азартних ігор, значно ускладнене відсутністю у чинному законодавстві чіткого визначення зазначених понять та заборонаю такої діяльності.

При цьому, законодавець не визначає, які саме ігри відносяться до заборонених та в чому полягає різниця між організацією та проведенням азартних ігор і букмекерською діяльністю. Так, до азартних ігор не відносяться: організація та проведення лотерей; організація та проведення

творчих конкурсів, спортивних змагань тощо, незважаючи на те передбачається чи не передбачається їх умовами грошовий або майновий виграш; гра в більярд, гра в кеглі (боулінг) та інші ігри, які проводяться без одержання гравцем призу (виграшу); та ін.

Варто погодитись з Н.І. Майданик, яка стверджує, що договір гри є заснованим на ризику договірним правочином про виграш, укладеним двома чи кількома учасниками між собою або з організатором гри за правилами, встановленими організатором грального закладу. За цим договором організатор гри організує і проводить для гравця азартну гру, а гравець на підтвердження участі в ній вносить ставку (грошовий внесок), що в результаті гри при співпадінні (або неспівпадінні) обставин із встановленими виконавцем правилами приносить для кожної із сторін певний виграш або програш [1].

З огляду на вищенаведене можемо навести основні риси азартних ігор: по-перше, джерелом будь-якої азартної гри є ризик; по-друге, азартна гра є угодою (договором); по-третє, залежність результату від обставин характеризує дану угоду як договір з відкладальною та скасувальною умовою.

У той же час, договір парі є домовленістю між учасниками або учасниками та організатором парі, за якою кожна із сторін зобов'язується перед іншою виплатити приз у випадку, якщо її твердження щодо певної обставини виявиться неправильним, а твердження іншої сторони – правильним. Варто зауважити, що при відмежуванні букмекерської діяльності (в розумінні діяльності з проведення парі) від азартних ігор вирішальне значення має наявність обов'язкової для гри діяльності учасників, за відсутності якої має місце парі.

Таким чином, особливістю азартної гри є теоретична можливість учасника в процесі гри впливати на її результат. При парі така можливість виключається, оскільки передбачається, що одна із сторін, що уклали угоду, стверджує, а інша заперечує наявність певного результату, який відбувається незалежно від них. Це означає, що за умови укладання парі виключається участь сторін у настанні цих обставин і передбачається тільки перевірка фактів.

Список використаних джерел:

1. Майданик Н.І. Договори азартної гри в цивільному праві України: монографія / Н.І. Майданик. – К. : Юстиніан, 2007. – 264 с.
2. Берекет В.М. Административно-правовое регулирование игорного бизнеса: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02 / В.М. Берекет. – СПб., 1998. – 250 с.
3. Гетманцев Д.О. Азартна гра в Україні та за кордоном. Нарис сучасної теорії правового регулювання ігор на гроші : монографія / Д.О. Гетманцев. – К. : СЕЕМ Принт, 2008. – 209 с.

До питання можливості розповсюдження права слідування на копії творів

Самсін Р.І., аспірант кафедри цивільно-правових дисциплін ННПП НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент *Ієвіня О.В.*

Набуття Україною незалежності призвело до докорінних змін у всіх сферах життя, у тому числі – у сфері правового регулювання права